

Igor Beleš DRVOSJEČA

Ma tko ga samo zasadi tako ružnog?

Čak i crna zemlja koja ga je primila i u koju se nitko pametan ne žuri, izgleda primamljivije od samog stabla. Crna, postojana i dosljedna zemlja, unatoč otrovu koji prima kroz korov tog sramotnog rugla, još uvijek se održava i ponosno leži pod stablom koje se stoljećima širilo, granalo i samim svojim postojanjem gnojilo tlo, zrak, ljude i životinje. Stoga me ne čudi što mi je prva misao – kada sam ugledao to ruglo prirode – bila sjekira. Oštro, čelično sječivo, za ružna stabla simbol konačnosti, isto što i za ljude metalna kosa dame u crnom.

Samo što kositi ljude nije isto što i rušiti stabla. Ili u mom slučaju to znači upravo to. Ne znam, ali tko bi pobogu i dalje trpio tu uvredu prirodi, ljudskom oku i uhu? Ja više ne želim, a volontera za taj grozni zadatak nema. Nitko se nije oslonio na to kvrgavo deblo, nitko nije potražio hlad ispod njegovih rahitičnih grana; nema vjeverica koje bi u njemu živjele, niti djetlića da svojim kljunovima kljuckaju koru tog drveta. Ptice više ne pjevaju kroz njegove krošnje; njihova je pjesma zauvijek utihnula; čak niti vjetar – slučajni i prolazni gost koji zapravo, kad čovjek malo bolje razmisli, pojma nema što treba zaobilaziti, a što rušiti, više ne ljulja grane tog drveta. Pa zašto onda ja, eto baš ja, ne bih svima učinio uslugu i oborio to stablo jednom za sva vremena. Zašto moje uši ne bi čule taj mili zvuk pucketanja njegove kvrgave kore, lomljenja grana i konačni ucviljeni zvuk pada koji stabla proizvode prilikom obaranja poput posljednjeg vapaja, prije negoli zauvijek zanijeme i postanu nečiji ladičari, ormari, stolovi ili što već sve ne?

Baš kao i ja, jedini živi potomak moje loze, u obliku ružnoga obiteljskog stabla, načeto nezauzavljivom bolešću koja izjeda moje tijelo. Ispod mene više nema ničeg; ja sam dno, loza umire sa mnom. Da se mene pita, ubrzao bih taj proces i srušio to ruglo od obitelji.

Iznad mene dvije posebno ružne i suhe grane. Grane mojih roditelja. Zašto sam ih toliko slijepo slušao? Da nisam, možda moja grana sada ne bi bila usamljena, možda ne ni bila na samome dnu. Možda bi se sada moja djeca strepila nad mojom granom, kao i nad ovim bolničkim krevetom. Ali nitko nikada nije bio dobar za mene, dovoljno dobar za obitelj, dovoljno dobar za ovo ruglo od drveta koje sada, na moju sreću, odlazi zajedno sa mnom.

Znam da sam mogao naučiti bezuvjetno voljeti i isto tu toliko traženu emociju dobivati natrag. Ali ne, ljubav je na moje obiteljsko stablo djelovala poput pesticida, a ono je u njoj gledalo kao na najnoviji model motorne pile, a ne nešto što će ga oploditi. Ponekad sam se pitao nisam li ja sam rezultat incestuozne afere, jer teško se u ovom svijetu mogu naći dvije osobe koje su se toliko slagale u neslaganju sa mnom. Kasnije sam shvatio kako je ta sposobnost zajednička svim suhim, kvrgavim i ružnim granama mogega stabla.

Eto, recimo grana koja se račva poput nekog bizarnog drvenog zmijskog jezika, odmah pokraj moje majke, pripada mojoj ujni koju sam možda vidio tri puta u životu, ali je ta bila vrhunski ekspert za moj život. Ta se petljala u sve što ima veze sa mnom, od odabira platnenih pelena, do odabira škole, zanimanja i djevojaka. Naravno da je sve što sam ja želio bilo glupo i nedovoljno dobro za obitelj, a sve ono što sam iskreno mrzio morao sam biti kako bi udovoljio njoj. Znam koju ću granu prvu posjeći;

račvasta zmijska grana će prva dotaći dno, ali neće biti usamljena. Slijedit će je grane mojih roditelja, pa grane mojih djedova i baka koji su me uvijek ionako smatrali izrodom. Lošim sjemenom koji nikada neće donijeti ništa dobra. U neku su ruku i bili u pravu, ali samo zato što su me oni napravili takvim. Gledajte me sad, i vi ćete pasti zajedno sa mnom.

Sve ću rušiti, sve do otrovnog korijena, začetnika naše plemenite obitelji. Da mi je bilo upoznati tog idiota, pokušao bi ga nagovoriti na celibat jer sve što je učinio samo je uvreda prirodi i ljudskoj rasi. No, iako nisam bio u mogućnosti upoznati začetnika naše obitelji, jer sam se rodio prekasno ili je on nasreću prerano umro, ovisno o grani gledišta, poznajem bolje nego samog sebe. Njegovo ime je uvijek, za razliku od mojeg, spominjano u superlativima. Niti jedan dan, niti jedan objed nije prolazio bez da se njega ne upliće. Pa čak ni sada ga ne mogu izbiti iz glave, kao da on danas umire, a ne ja. Stari prdonja već odavno truje zemlju, ali se prije toga pobrinuo da zasadi ovo deblo od kojeg moje oči vrište, a ostala osjetila se trzaju kao da mi je život vječni let pod turbulencijom. Ali danas je kraj turbulenciji, kraj letu, kraj ljuljanju na nemirnim vjetrovima mog života. Danas se obaram, danas sam prvi i posljednji put u životu odlučan. Danas sam drvosječa koji će zajedno sa svojom drvenom žrtvom dotaći dno.

Zamahujem sjekirom, rušim, odlazim, čupam ove igle iz vena koje me još održavaju na životu. Čujem iritantno pištanje aparata koji žive moj život umjesto mene i bljeskanje monitora koji je postao moj neželjeni vapaj u pomoć. Oči mi se polako zatvaraju, kroz izmaglicu čujem zapomaganje sestre i vidim nejasnu doktorsku siluetu; zatim vidim sjekiru, sjajnu suncem okupanu oštricu kako udara po ružnoj kvrgavoj kori drveta; zatim ugledam sjeme i sam počnem zapomagati upomoć svojim glasnim nečujnim glasom. Aparati se polako vraćaju u ritam, monitor je prestao bljeskati, a ja sada jasno vidim doktorove ružne brkove koji me podsjećaju na brkove moga oca.

Sljedeći ću put morati nabaviti bolju sjekiru.